

TÜRKİYE'DE KADINLARIN SOSYO-EKONOMİK DURUM ARAŞTIRMASI

KADEM
KADIN VE DEMOKRASİ DERNEĞİ

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların;
 - %72,6’sı evli olduğunu,
 - %12,1’i dul / boşanmış olduğunu,
 - %15,3’ü bekâr olduğunu belirtmiştir.
- Evli ya da daha önce evlenmiş olanların;
 - %95,9’u hem dini hem de resmi nikâhları olduğunu,
 - %2,4’ü sadece resmi nikâhları olduğunu,
 - %1,4’ü sadece dini nikâhlı olduğunu, %0,3’ü ise nikâhsız olduğunu ifade etmiştir.
- Buna göre resmi nikâh oranı %98’lerde, nikâhsızlık durumu ise %0,5’den daha azdır.
- Nikâhım yok(tu) diyenlerin en yüksek olduğu yaş aralığı %1,7 ile 18-24 yaş aralığı, bölgesel düzey ise %0,9 ile İstanbul, %1,7 ile Kuzeydoğu Anadolu bölgeleridir. İstanbul(%8,5) ve Doğu Marmara(%8,6) bölgeleri birden fazla evlilik yaptığını dile getirenlerin en yüksek olduğu bölgelerdir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- İlk evlenme yaşı ortalaması 19,75’tir. İlk evlenme yaşının en yoğun olduğu aralık 16-18 yaş aralığıdır(33,7).
- Kadınların %70’inden fazlası 21 yaşından önce evlenmektedir.
- 10-21 yaş aralığına kadar eğitim seviyesi arttıkça erken yaşta evlenme oranı azalmaktadır.
- 22 yaş sonrasında ise eğitim seviyesi arttıkça ileri yaşta evlenme oranı çoğalmaktadır.
- Düşük ve orta eğitim düzeylerinde çoğunluk 10-21 yaş aralığında evlenirken yüksek eğitim düzeyinde deneklerin %43,9’u 22-25 yaş aralığında evlenmektedir.
- 10-15 yaş aralığında yani çocukluk çağında evlilik %12,3 ile en yüksek oranda düşük eğitimlilerde görülmektedir.
- Çocukluk çağında evliliğin bölgesel düzeyde dağılımına bakıldığında %20,6 ile en çok Ortadoğu Anadolu’da, %17,3 ile Orta Anadolu’da, %15,5 ile Kuzeydoğu Anadolu’da diğer bölgelere göre daha yüksek olduğu görülmektedir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %50,9'u görücü usulü ile evlendiğini belirtmiştir.
- Eğitim seviyesi arttıkça görücü usulü ile evlilik azalmakta, anlaşarak evlendiğini belirtenlerin oranı artmaktadır.
- Çalışma durumu ile evlilik şekli arasında da yine ters orantı vardır. Çalışanlarda görücü usulü evlilik çalışmayanlara göre daha az, anlaşarak evlenme oranı daha fazladır.
- Gelir seviyesi arttıkça anlaşarak evlenme oranı artmakta, görücü usulü ile evlenme oranı azalmaktadır.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Boşanma ile ilgili kanaatlere bakıldığında evliliğini yürütemeyeceğini düşündüğü anda boşanacağını belirtenlerin oranı %7,3’tür.
- Eğitim seviyesi yükseldikçe bu oran artmaktadır.
- Araştırmaya katılan kadınların %53’ü önce evliliklerini kurtarmaya çalışacaklarını, olmazsa boşanacaklarını belirtmişlerdir.
- “Her ne olursa olsun boşanmam evliliğimi sürdürmeye çalışırım” diyenlerin oranı ise eğitim seviyesi arttıkça azalmaktadır.
- Yaş ilerledikçe bu seçenekteki oranlar artmaktadır.
- Her ne olursa olsun boşanmam diyenlerin %66,6’sı çocuklarını düşündüğü için boşanmayacaklarını belirtmişlerdir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Evlilik öncesi flört etmeyi kadınların %62,1’i tasvip ettiğini, %32,2’si tasvip etmediğini belirtmiştir.
- Tasvip etmeme oranı en yüksek %42,6 ile 60 yaş ve üzeri kategorisinde yoğunlaşmıştır.
- Yine eğitim seviyesi düştükçe tasvip etmeme oranı artmaktadır.
- Flörte bölgesel düzeyde en çok karşı çıkılan yerler Ortadoğu Anadolu (53,2) ve Güneydoğu Anadolu (49,0) bölgeleridir.
- Kadınların %71,8’i nikâhsız birlikteliklere olumsuz bakmakta ve toplum yapısı için tehdit olarak görmektedirler.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %86,1’i okur-yazar olduğunu belirtmektedir.
- Çalışan kadınların oranı ise %25,5’tir.
- Gelir seviyesi 3000 TL’nin üzerine çıktığında kadınların çalışma oranı da %50’lerin üzerine çıkmaktadır.
- Çalışanların %89,8’i özel sektörde çalıştığını, %10,2’si kamuda çalıştığını belirtmiştir.
- Yine %63,8’i ücretli/maaşlı çalıştığını belirtmiştir.
- Çalışanların %43,6’sı vasıfsız işlerde veya hizmetli sınıfında çalıştığını ifade etmiştir. %27,1’i ise esnaf/kendi işinde çalışmaktadır.
- Çalışanların ve evli olanların %48,5’i çalışmasını eşinin olumlu karşıladığını, %28,3’ü olumsuz karşıladığını belirtmiştir.
- Kadının çalışmasına eşlerin en olumsuz baktığı bölgeler %56,8 ile Kuzeydoğu Anadolu ve %41,7 ile Güneydoğu Anadolu bölgeleridir.
- Kadınların %37’si çalışmadığını ve çalışmak istemediğini, %35’i ise çalışmadığını ama çalışmak istediğini belirtmiştir. Çalıştığını ancak imkânı olsa çalışmak istemediğini belirten kadınların oranı %5,5’tir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Çalışan kadınların %39,9'u işyerlerinde erkeklerle aynı muameleye tabi tutulmadığını düşünmektedir.
- Özel Sektörde çalışanlarda bu oran kamuda çalışanlara göre daha yüksektir.
- Çalıştıkları işyerinde kadın olduğu için ayrımcılığa uğradığını düşünenlerin oranı %14,8'dir.
- Çalıştıkları işyerinde yönetici konumunda daha çok erkeklerin olduğunu belirtenlerin oranı %38,1, kadınların olduğunu belirtenlerin oranı %34,2'dir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştirması

- Araştırmaya katılan kadınların %89,7’si ailenin bir tane arabası olduğunu belirtmiştir.
- Ehliyeti olmayıp araç kullanmadığını ifade edenlerin oranı ise %74,5’dir.
- Gelir seviyesi arttıa kadınların araç kullanma oranı artmaktadır
- Hanede oturanların sayısına bakıldığında 3-4 kişilik çekirdek ailelerin yoğun olarak bulunduğu gözlenmektedir. Yalnız yaşayan kadınların oranı %3,9’dur.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Evli kadınların %93,3’ü çocuk sahibidir. %35,4’ünün 2 çocuğu, %22,3’ünün 3 çocuğu, %16,6’sının tek çocuğu bulunmaktadır.
- Çalışan kadınların %72,6’sının 1 ya da 2 çocuğu bulunmaktadır.
- Çalışmayan kadınların %57,1’inin 2 ya da 3 çocuğu bulunmaktadır.
- “İmkânınız olsa kaç çocuğunuz olmasını isterdiniz?” sorusuna kadınların %37’i 2 çocuk yanıtını vermiştir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %42,6’sı ÷lkemizde çalışan annelere sağlanan izin ve koşulları yeterli bulmadığını ifade etmektedir.
- Çalışan kadınlarda bu oran %60,2’dir.
- Mesleklere g÷re dağılıma bakıldığında “m÷d÷r / orta d÷zey y÷netici” konumunda çalışanların %90,9’u, memur / masa başı çalışanların %75,3’÷ annelere sağlanan izin ve koşulları yeterli bulmamaktadır.
- Annelik izni ve annelere sağlanan koşullardan memnun olmayanlara “Nasıl bir d÷zenleme yapılmalı?” diye sorulduğunda %44,6’sı daha uzun doğum ve s÷t izni istediklerini belirtmişlerdir. %37,9’u ise her kurum/kuruluşa kreş talebinde bulunmaktadır.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %90,5'i ev ve çocuk bakımı için dışarıdan yardım almadığını belirtmektedir.
- Çalışan kadınların %13'ü zaman zaman yardımcı aldığını, %83,8'i hiç yardımcı almadığını belirtmektedir. Kadınlar en çok temizlik için dışarıdan yardım almaktadırlar.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştması

- Kadınların boş zaman aktivitelerine bakıldığında %59,6’sı hiç internet kullanmadığını belirtmektedir.
- Eğitim seviyesi arttıkça internet kullanım oranı da artmaktadır. Bekârlar evlilerden daha çok internete vakit ayırmaktadırlar.
- Her gün düzenli gazete okuduğunu belirten kadınların oranı %16,4’tür. Pek gazete okumadığını belirtenlerin oranı ise %45,8’dir.
- Düzenli dergi takip ettiğini belirtenlerin oranı %5,8’dir.
- Kadınların kitap okuma oranlarına bakıldığında %16,7’si düzenli, %36,1’i ara sıra, %47,2’si ise pek kitap okumadığını belirtmektedir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Düzenli olarak sinemaya gittiğini belirtenlerin oranı %6,2’dir.
- %62,7’si ise pek sinemaya gitmediğini belirtmiştir.
- Kadınların %43,6’sı bugüne kadar tiyatroya gittiğini belirtmiştir. %60lardan fazlası 1 ila 5 kez tiyatroya gittiğini belirtmiştir.
- Kadınların %62,6’sı bugüne kadar bir canlı müzik konserine gittiğini ifade ederken, canlı opera ya da bale şovu izlediğini belirtenlerin oranı %7,9’dur.
- Eğitim ve gelir seviyesi arttıkça canlı bale ya da opera şovu izlediğini belirtenlerin oranı artmaktadır.
- Kadınlar günde ortalama 4 saate yakın televizyon izlediğini belirtmektedirler. %66,3 ile en çok izlenen program yerli diziler, %53,7 ile haber bültenleridir. Kadın kuşağını takip ettiğini belirtenlerin oranı ise %21,3’tür.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Herhangi bir vakıf, dernek, parti ya da meslek örgütüne üye olduğunu belirten kadınların oranı %7,8’dir.
- Eğitim seviyesi yükseldikçe bu tür örgütlere üye olma oranı artmaktadır.
- Yine çalışanlarda özellikle kamuda çalışanlarda, çalışmayanlara ve özel sektörde çalışanlara göre bu oran daha fazladır.
- Bu tür örgütlere üye olanların %57,5’i siyasi partilere, %11,9’u meslek örgütlerine üye olduklarını ifade etmişlerdir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların sağlık ve kişisel bakım tercihlerine bakıldığında, bir sorun olmadıkça diş hekimi kontrolüne gitmedikleri anlaşılmaktadır.
- Kişisel bakımda ise dışarıdan bir uzmandan yardım almaktansa, ağda/epilasyon, günlük saç şekillendirme, cilt bakımı gibi uygulamaları kendilerinin daha sıklıkla yaptıkları görülmektedir.
- Uzmandan en çok saç kesimi ve saç boyama konularında yardım aldıkları saptanmıştır.
- Kadınların sadece %18,7'si düzenli olarak spor yaptığını ifade etmiştir.
- Gelir seviyesi yükseldikçe düzenli spor yapma oranlarının arttığı gözlenmektedir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınlardan tek başına şehir dışı seyahate çıkabildiğini belirtenlerin oranı %42,9’dur. Bu oran yüksek eğitimli kadınlarda %73,1’dir.
- Yine bekârlar, evlilere oranla daha yüksek düzeyde yalnız seyahate çıkabilmektedir.
- Tek başına çıkılan yurtdışı seyahatlerine bakıldığında bu oran 9,7’ye düşmektedir.
- Yine yüksek eğitim seviyesindeki kadınların %25,6’sı tek başına yurtdışı seyahatlerine çıkabildiklerini belirtmektedirler.
- Gelir seviyesi yükseldikçe tek başına yurt dışı seyahatlerine çıkabilme oranı yükselmektedir.
- Kadınların %89,9’u hiç yurtdışına gitmediğini belirtmektedir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %50'sinden fazlası eşlerinin aileleriyle en az haftada bir grşmektedirler.
- %26'sı her gün görüştüğünü belirtmiştir.
- Kendi aileleriyle görüşme sıklığına bakıldığında bu oran %47'lere inmekte, her gün görüştüğünü belirtenlerin oranı ise %17,2'dir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %50,4'ü kadın ve erkeklerin birbirine eşit olduğunu, %18,3'ü erkeklerin kadınlardan daha üstün olduğunu düşünmektedir.
- Feminizmi gerekli görüp desteklediğini belirtenlerin oranı sadece %12,3'tür.
- Kadınların %51,9'u feminizm hakkında fikir belirtmemişlerdir.
- Eğitim ve gelir seviyesi yükseldikçe feminizmi destekleme oranı artmaktadır.
- Kadınların %20,5'i kadın sığınma evlerini duyduğunu ancak ne işe yaradığını bilmediğini belirtmiştir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %33,2’si siyasetle ilgilendiğini, %66,8’i ilgilenmediğini belirtmiştir.
- Çalışan kadınlarda ilgilenme oranı 43,1’dir. “Sağ” / “sol” ölçeğinde kadınlar politik olarak kendilerini ortanın hemen yanında sağda konumlandırmaktadır.
- Kadınların kendilerine en yakın buldukları parti %43,8 ile AK Parti, en uzak buldukları parti ise %70,1 ile BDP’dir.
- Kadınların %73,2’si eşlerinin kendileri ile aynı partiyi desteklediğini dile getirmiştir.
- Kadınların %40,3’ü BDP’ ye asla oy vermeyeceğini belirtmiştir.
- Katılımcıların %87,2’si parti tercihi kimsenin etkili olmadığını, kendisinin karar verdiğini ifade etmiştir. Kadınların parti tercihini etkileyen kişiler arasında ilk sırada %9,7 ile eşler gelmektedir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınlar kendilerini tanımlarken en çok “Dindar” (65,2), “Atatürkçü” (63,9), “İslamcı” (57,7), “Laik” (48,9) gibi kimlikleri uygun bulmaktadırlar.
- Kadınların %51,6’sı “Feminist” kimliğini, %42,1’i “Solcu” kimliğini, %35,5’i ise “Sosyalist” kimliğini kendilerine uygun bulmamaktadırlar.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %52,1’i hkmetin kadın politikalarını başarılı bulmaktadır.
- Kadınların %35,1’i hkmetten kadınlarla ilgili olarak “şiddetin önüne geçilmesini” talep etmektedir.
- %12,7’si ise kadınlara daha fazla iř imkânı sağlanması istemektedir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %32,1’i hkmetin yaşam tarzlarına müdahale ettiğini düşünürken, %53,5’i böyle bir müdahalenin olmadığını dile getirmektedir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %18,3'ü Krtajı doğru bulduğunu, %72,4' ise yanlış bulduğunu belirtmektedir.
- Eğitim ve gelir seviyesi yükseldikçe kürtaja olumlu bakma oranı artmaktadır.
- Kadınların %20,5'i şimdiye kadar kürtaj yaptırdığını ifade etmiştir.
- Eğitim seviyesi arttıkça kürtaj yaptırma oranı azalmaktadır.
- Kurulması tartışmalı olan süt bankalarına kadınların %22'si olumlu, %33,7'si olumsuz bakmaktadır.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %61,1'i başörtüsü taktığını belirtmiştir.
- Yaş arttıkça başörtüsü kullanma oranı artmakta, eğitim ve gelir seviyesi arttıkça azalmaktadır.
- Düzenli beş vakit namaz kıldığını belirtenlerin oranı %51,3'tür.
- Hiç kılmadığını belirtenlerin oranı ise %20,7'dir.
- Ramazan ayında düzenli oruç tuttuğunu ifade edenlerin oranı %77,3'tür.
- Hiç oruç tutmayanların oranı ise %10,7'dir.
- Kadınların %64,5'i hiç sigara kullanmadığını, %20'si ise devamlı sigara içicisi olduğunu belirtmiştir.
- Araştırmaya katılan kadınların %88,6'sı hiç içki içmediğini, %9,8'i nadiren içtiğini, %1,6'sı ise içki içtiğini dile getirmiştir.

Mart 2014 – Türkiye’de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Araştırmaya katılan kadınların %89,0’u son bir yılda herhangi bir taciz ya da şiddet olayıyla karşılaşmadığını dile getirmiştir.
- Kadınlar en çok telefonla rahatsız edildiklerini(%6,9), ikinci sırada ise sözle sataşma ya da tehdit edilme(%4,1) vakasıyla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir.
- Dövüldüğünü belirten kadınların oranı %1,5, cinsel tacize uğradığını belirtenlerin oranı ise %0,9’dur.
- Kadınların %10,2’si aile içi şiddete maruz kaldığını ifade etmiştir. Bu oran dul/boşanmışlarda %24,3’tür.
- Bölgesel düzeyde Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde şiddete uğradığını belirtenlerin oranı %25’tir.
- Araştırmaya katılan kadınların %56,6’sı “Alo 183” Aile içi şiddet hattından haberdar olduğunu belirtmiştir.
- Kadınların yaklaşık %76’sı hayatında mutlu olduğunu söylemiştir.

Mart 2014 – Türkiye'de Kadınların Sosyo-Ekonomik Durumu Araştırması

- Kadınların %35,2'si gelecek seçimlerde sırf kadın olduğu için bir adaya oy verebileceğini belirtmiştir.
- Oy vermem diyenlerin oranı %53,6'dır.
- Kadınlara bütün imkânlar sağlandığında bir partiden milletvekili olup olmayacağı sorulduğunda, %34,5'i aday olabileceğini, %58,6'sı aday olmayacağını belirtmiştir.
- Katılımcı kadınların %61,7'si kadın milletvekillerini tanımadığını belirtmiştir.
- İlk sırada beğenilen kadın milletvekilleri Fatma Şahin, Meral Akşener, Emine Ülker Tarhan, Şafak Pavey'dir.
- İkinci sırada beğenilen milletvekilleri arasında yine Fatma Şahin, Şafak Pavey ve Meral Akşener bulunmakta, bunlara ilaveten Nimet Çubukçu ve Gülten Kışanak'ta isimleri en çok geçen kadın vekiller arasında yer almaktadır.